

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	22219 - Intervenció Pedagògica en la Inadaptació Infantil i Juvenil a l'Escola
Grup	Grup 1, 1S, GPED
Guia docent	B
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	22219 - Intervenció Pedagògica en la Inadaptació Infantil i Juvenil a l'Escola
Crèdits	1,8 de presencials (45 hores) 4,2 de no presencials (105 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 1S, GPED
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Castellà

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Marcos Campoy Carrasco m.campoy@uib.es						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria

Contextualització

L'assignatura pretén oferir un conjunt de competències centrades en la inadaptació infantil i juvenil a l'escola, així com en el seu tractament; basats en una aproximació teòrico-pràctica en aquest camp. Per tal motiu, serà necessari treballar aspectes com la seva conceptualització i els contextos amb els quals s'ha de treballar, (treball en xarxa, serveis socials,...) així com el coneixement de la legislació de protecció i de reforma dels menors, els principals referents teòrics que sustenten els programes de prevenció i intervenció en diverses situacions vinculades a la inadaptació infantil i juvenil a l'escola.

Les característiques d'aquesta assignatura en relació als temes que es tracten, en relació als coneixements previs de l'alumnat i també al conjunt de coneixements que es tracten en aquest grau, requereix un esforç, important d'actualització permanent i treball continuat; d'aquí que temes com la metodologia i programes d'intervenció així com els principals recursos de tractament a les Illes Balears estiguin constantment actualitzats.

També requereix treballar de forma paral·lela els coneixements teòrics i el saber pràctic. D'acord amb això, es requereix un nivell de participació molt elevat de l'alumnat, tant en les classes, com en la realització de les activitats previstes, així com interès i motivació per als temes tractats.

Un cop superada l'assignatura, l'alumne/a haurà de ser capaç, a més, de descriure les característiques de la bona pràctica en l'atenció a la inadaptació social infantil i juvenil, explicar les avantatges de col·laborar amb els diferents sectors de la comunitat educativa i de l'entorn en la intervenció, analitzar i valorar els processos o resultats de les accions per a intervenir, aprofundir en els indicadors i en el procés previst davant situacions de desprotecció infantil i de maltractament, així com en els protocols de detecció d'aquestes situacions.

Requisits

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	22219 - Intervenció Pedagògica en la Inadaptació Infantil i Juvenil a l'Escola
Grup	Grup 1, 1S, GPED
Guia docent	B
Idioma	Català

Competències

Específiques

- * Desenvolupar i coordinar intervencions educatives amb persones o grups, amb necessitats específiques, en situació de risc, de desigualtat o de discriminació per raons de gènere, classe, ètnia, edat i/ religió.
- * Identificar plantejaments, problemes educatius, indagar sobre ells, obtenir, enregistrar, tractar i interpretar informació rellevant per a emetre judicis argumentats que permetin millorar la pràctica educativa.

Genèriques

- * Capacitat per a preparar, seleccionar o construir materials didàctics i emprar-los en els marcs específics de les distintes àrees de formació.
- * Capacitat de cercar, seleccionar, ordenar, relacionar, avaluar i valorar informació científica provenent de diferents fonts.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

El següent apartat descriu els blocs temàtics amb els quals es treballaran les competències a adquirir durant l'assignatura

Continguts temàtics

1. Conceptualització de la inadaptació infantil i juvenil
 - 1.1.. Concepte i característiques de la inadaptació infantil i juvenil
 - 1.2.. Característiques i tipologia dels contextos i serveis de col·laboració i suport socioeducatiu a l'escola
 - 1.3.. Els serveis socials i absentisme escolar
2. La intervenció socioeducativa dins l'àmbit de la família, la infància i l'adolescència
 - 2.1. Aspectes legislatius en protecció de Menors
 - 2.2.. Estratègies i programes d'intervenció pedagògica en protecció de menors
 - 2.3.. Justícia Juvenil
3. Diversitat Social, Convivència i Intervenció Educativa
 - 3.1.. Intervenció sobre el conflicte: Bullying
 - 3.2.. Violència de gènere
 - 3.3.. Immigració i educació
 - 3.4. Drogues

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	22219 - Intervenció Pedagògica en la Inadaptació Infantil i Juvenil a l'Escola
Grup	Grup 1, 1S, GPED
Guia docent	B
Idioma	Català

Metodologia docent

L'assignatura s'activa al tercer curs de Pedagogia, al primer semestre i compta amb el suport de Campus Extens, a on disposarem de diverses eines per a desenvolupar i treballar l'assignatura, com ara els fòrums, el mail, les tasques per a les entregues d'activitats encomanades (individuals i grupals); al mateix temps, permetrà penjar i intercanviar documentació rellevant i actual sobre els continguts de l'assignatura.

La metodologia d'aprenentatge és variada, incloent explicacions teòrico-pràctiques, lectures, visionatge de vídeos,... tots encaminats a adquirir les competències descrites a aquesta guia docent.

L'assignatura contempla la realització d'una avaluació individual que inclou tan la demostració de l'adquisició de coneixements teòrics com l'aplicació pràctica d'aquests; a més, es complementarà amb un treball en petit grup.

Conscients de la necessitat de fer propis els aprenentatges, l'assignatura contarà amb una actualització constant a on l'alumnat ha d'assumir un rol protagonista, tan del seu propi aprenentatge com el d'ajuda i suport als seus companys

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Explicació dels continguts teòrics	Grup gran (G)	La finalitat de les classes serà el treballar conjuntament els continguts teòrics de l'assignatura; es recomana a l'alumnat haver llegit les lectures obligatòries per a poder aprofitar al màxim aquestes sessions. Per tal de ser els alumnes els protagonistes, aquests assumiran, amb petits grups, el rol d' "experts" del tema que treballin	30
Classes pràctiques	Activitats pràctiques	Grup gran (G)	Les sessions pràctiques aniran encaminades a consolidar els continguts teòrics plantejats a les sessions teòriques. La major part de les pràctiques es treballaran a partir de casos, mentre que d'altres, segons aconselli el temari, a partir de pràctiques en primera persona, visionat de vídeos,... Es dedicarà la primera part de les sessions a avaluar les pràctiques anteriors, mentre que la resta de temps es dedicarà a treballar dins l'aula la proposta pràctica del temari.	15

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	22219 - Intervenció Pedagògica en la Inadaptació Infantil i Juvenil a l'Escola
Grup	Grup 1, 1S, GPED
Guia docent	B
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Participació	Es valorarà la participació dins l'aula així com la participació a l'aula virtual	55
Estudi i treball autònom individual o en grup	Preparació d'una guia de bones pràctiques	Per grups, o de forma individual (obligatòriament l'alumnat que no pot acudir a les classes), elaborarà una guia de bones pràctiques d'un dels temes (de lliure elecció) de l'assignatura. L'avaluació de la guia serà la suma de les qualificacions de: continguts teòrics, guia de bones pràctiques i presentació d'aquesta. Hi haurà un seguiment durant tota el curs per part del professor, i estarà programada cada una d'aquestes entregues, al igual que la del guió de la guia de bones pràctiques	50

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

A continuació es detalla el treball avaluable de l'assignatura així com el percentatge de cada una de les tasques a realitzar per a la qualificació final.

Per a poder superar l'assignatura, la qualificació mínima ha de ser un 5 de mitja i, a més, s'han d'haver superat amb més d'un 5 també les tasques que tenen un pes superior al 15%; és a dir,

- a) Continguts teòrics (40%)
- b) Activitats pràctiques (25%)
- c) Guia de bones pràctiques (25%)
- d) Participació (10%)

En cas de què algun/a alumne/a no pugui assistir a les classes, ho ha de comunicar durant les dues primeres setmanes al professor de cara a planificar el seu itinerari

Cal recordar un seguit de normes bàsiques:

- * Seguint la normativa universitària, en cas de què algun/a alumne/a vulgui deixar algun treball o tasca per a setembre, aquest tindrà una qualificació de suspès (4) si ha presentat més d'un 15% de les tasques encomandes, en cas contrari, la qualificació serà de NP (No presentat).
- * Les actituds que puguin distorsionar el bon desenvolupament de les sessions (ús de les tecnologies sense finalitats pedagògiques específiques de l'assignatura, menjar/beure dins l'aula, interrupcions constants d'entrades i sortides d'aula o parlar constantment mentre es fa una explicació o una intervenció d'un company,...) afectarà de forma negativa a la qualificació final; així, qualsevol actitud que obstaculitzi les dinàmiques d'aula podrà tenir repercussió sobre la nota final de l'assignatura, podent arribar a ser motiu de desqualificació.
- * L'alumnat ha de ser conscient que, segons s'exposa al Reglament Acadèmic de la Universitat de les Illes Balears (article 34), es penalitzaran les activitats fraudulentament durant el procés d'avaluació de l'assignatura, en particular la inclusió en un treball de fragments d'obres alienes presentats de tal manera que es facin

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	22219 - Intervenció Pedagògica en la Inadaptació Infantil i Juvenil a l'Escola
Grup	Grup 1, 1S, GPED
Guia docent	B
Idioma	Català

passar per propis de l'alumnat. Concórrer en un frau d'aquest tipus suposarà l'automàtica qualificació de "suspens"(0.0) a la convocatòria anual.

- * Es recorda que els treballs universitaris presentats han de tenir un nivell d'exigència en quan a contingut i format, en aquest darrer sentit, es recomana passar un corrector abans de l'entrega així com seguir la normativa APA. El professor pot retornar un treball sense avaluar quan no arribi al mínim de qualitat (faltes ortogràfiques i/o gramaticals o no seguir normativa APA) o que el treball vegi afectada de forma negativa la seva qualificació per aquests motius.

Explicació dels continguts teòrics

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	La finalitat de les classes serà el treballar conjuntament els continguts teòrics de l'assignatura; es recomana a l'alumnat haver llegit les lectures obligatòries per a poder aprofitar al màxim aquestes sessions. Per tal de ser els alumnes els protagonistes, aquests assumiran, amb petits grups, el rol d' "experts" del tema que treballin
Criteris d'avaluació	Prova tipus test i a desenvolupar per a avaluar els continguts teòrics de l'assignatura

Percentatge de la qualificació final: 40% amb qualificació mínima 4

Activitats pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Proves de resposta breu (recuperable)
Descripció	Les sessions pràctiques aniran encaminades a consolidar els continguts teòrics plantejats a les sessions teòriques. La major part de les pràctiques es treballaran a partir de casos, mentre que d'altres, segons aconselli el temari, a partir de pràctiques en primera persona, visionat de vídeos,... Es dedicarà la primera part de les sessions a avaluar les pràctiques anteriors, mentre que la resta de temps es dedicarà a treballar dins l'aula la proposta pràctica del temari.
Criteris d'avaluació	Quinzenalment l'alumnat anirà entregant la proposta de pràctiques plantejada; la qualificació final serà la mitja. Aquesta ha de superar el 3per a ser apte. Les pràctiques suspeses fan mitja i en cas de no presentar alguna pràctica serà avaluada amb un "0".

Percentatge de la qualificació final: 25% amb qualificació mínima 3

Participació

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Escala d'actituds (no recuperable)
Descripció	Es valorarà la participació dins l'aula així com la participació a l'aula virtual
Criteris d'avaluació	La participació dins l'aula i a l'aula virtual es valorarà de forma contínua. Aquesta té un valor d'un punt màxim sobre la qualificació final. Al mateix temps, les actituds no participatives o que dificultin el bon desenvolupament de les classes presencials (actituds posturals, ús de les noves tecnologies per a finalitats no didàctiques relacionades amb l'assignatura, menjar i beure dins l'aula o entrar i sortir constantment d'aquesta, entre d'altres) poden suposar un efecte negatiu a la qualificació final.

Percentatge de la qualificació final: 10%

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	22219 - Intervenció Pedagògica en la Inadaptació Infantil i Juvenil a l'Escola
Grup	Grup 1, 1S, GPED
Guia docent	B
Idioma	Català

Preparació d'una guia de bones pràctiques

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Per grups, o de forma individual (obligatòriament l'alumnat que no pot acudir a les classes), elaborarà una guia de bones pràctiques d'un dels temes (de lliure elecció) de l'assignatura. L'avaluació de la guia serà la suma de les qualificacions de: continguts teòrics, guia de bones pràctiques i presentació d'aquesta. Hi haurà un seguiment durant tota el curs per part del professor, i estarà programada cada una d'aquestes entregues, al igual que la del guió de la guia de bones pràctiques
Criteris d'avaluació	L'alumnat elaborarà una guia de bones pràctiques del tema que escoeixi d'entre els treballs a l'assignatura. L'avaluació serà la suma de les següents tasques: 1. Entrega dels continguts teòrics (avaluat pel professor) 2. Entrega de la guia (avaluat pel professor) 3. Presentació de la guia (avaluat pel professor i pels companys)

Percentatge de la qualificació final: 25% amb qualificació mínima 3

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Al ser una assignatura amb uns continguts de constant actualització, es detalla a continuació un llistat de referències bibliogràfiques que seran revisades a l'inici de cada tema; així es penjarà a UIBDigital un llistat amb les lectures obligatòries i les optatives de cada un dels temes.

Els encarregats de cada tema seran els responsables de la seva actualització durant tot el curs

Per qüestions d'espai, sols es citen l'inici del llistat de bibliografia complementària de la que disposarà l'alumnat per l'entorn virtual a l'inici de les classes.

Bibliografia bàsica

Amorós, P., Ayerbe, P. (Eds.). (2000). Intervención educativa en inadaptación social. Madrid: Síntesis.
Orte, C., March, M.X. (2001). Pedagogía de la inadaptación social. València: Nau Llibres (ISBN: 84-7642-649-6).
Ortega, J. (coord.) (1999). Educación Social Especializada . Barcelona: Ariel.
Paúl, J. de., Arruabarrena, M.I. (2005) 2a ed. Manual de protección infantil. Barcelona: Masson.

Bibliografia complementària

Alimara. Revista de Treball Social Núm. 47 (juny 2001). (Monogràfic Infància). Palma de Mallorca: Consell de Mallorca.
Alimara. Revista de Treball Social Núm. 49 (juny 2002) (Monogràfic Immigració'). Palma de Mallorca: Consell de Mallorca.
Alonso, J.A., Benito, Y. (1994). El hogar funcional en la educación social. Salamanca: Amarú.
Amorós, P. (1987). La adopción y el acogimiento familiar. Barcelona: Narcea.
Amorós, P., Palacios, J. (2004). Acogimiento familiar. Madrid: Alianza.
Ander-Egg, E., y Aguilar, M.J. (1991). Cómo elaborar un proyecto. Guía para diseñar proyectos sociales y culturales. Buenos Aires: Humanitas-Instituto de Ciencias Sociales y Aplicadas.
Arruabarrena, M.I. (1994). Violencia y familia: Un programa de tratamiento para familias con problemas de maltrato y/o abandono infantil. En E. Echebarria, Personalidades violentas. Madrid: Pirámide.
Arruabarrena, M.I., Paúl, J. de (1994). Maltrato a los niños en la familia. Evaluación y tratamiento. Madrid: Pirámide.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	22219 - Intervenció Pedagògica en la Inadaptació Infantil i Juvenil a l'Escola
Grup	Grup 1, 1S, GPED
Guia docent	B
Idioma	Català

Arruabarrena, M.I., Paúl, J. de., Torres, B. (1996). El maltrato infantil. Detección, notificación, investigación y evaluación. (2a ed.) Madrid: Ministerio de Asuntos Sociales.

Barudy, J., Dantagnan, M. (2006) 2a ed. Los buenos tratos a la infancia. Parentalidad, apego y resiliencia. Barcelona: Gedisa.

Casas, F. (1989). Técnicas de investigación social: Los indicadores sociales y psicosociales. Barcelona: PPU.

Ceballos, I. (2000). Legislación sobre víctimas de delitos. Madrid: Tecnos.

Cerezo, F. (1997). Conductas agresivas en la edad escolar. Madrid: Pirámide.

Cerezo, F. (2001). La violencia en las aulas. Análisis y propuestas de intervención. Madrid: Pirámide.

Clemente, M. (1992). Psicología social. Métodos y técnicas de investigación. Madrid: Eudema.

Coelho, E. (2005). Ensenyar i aprendre en escoles multiculturals. Una aproximació integrada. Barcelona: Horsori Editorial.

Colectivo Amani (2004) (4a ed.). Educación intercultural. Análisis y resolución de conflictos. Madrid: Popular.

Colectivo Amani y Gómez Lara, J. (eds.). (2004). La escuela intercultural: regulación de conflictos en contextos multiculturales. Cuadernos de Educación Intercultural. Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia.

Consell Insular de Mallorca (Novembre, 1995). Pla estratègic 1996-1999. Document de programes i propostes d'actuació. Palma de Mallorca: Autor.

Conselleria de Governació Direcció General de Menors (s/f). PAIR 96-99. Pla Integral do Atenció a la Infància i l'adolescència en risc (1996-1999). Palma de Mallorca: Autor.

Cornelius, H., Faire, S. (1998) (6a ed.). Tu' ganas. Yo gano. Cómo resolver conflictos creativamente y disfrutar con las soluciones. Madrid: Gaia Ediciones.

Cuadernos de Pedagogía (junio, 2006) Número monográfico sobre violencia de género. Núm. 358.

Cuadernos de Pedagogía número 310, (febrero 2002). Escuela y maltrato infantil. Dembo, R., Schmeidler, J. (2002). Family empowerment intervention. New York: The Haworth Press.

Decret 112/2006, de 29 de desembre, de qualitat de la convivència en els centres docents sostinguts amb fons públics de la comunitat autònoma de les Illes Balears. En, <http://www.observatoriconvivenciaescolar.es/>

Altres recursos

(S'inclouran al llistat lliurat a l'inici de curs)